

به نام یگانه هستی

نوبت دوم/ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

متوسطه اول/ پایه نهم

امتحان درس: فارسی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

تعداد صفحه سوال:

نام و نام خانوادگی:

ردیف	صفحه اول	بارم
الف	بیت ها و عبارت های زیر را که فقط زیر آن ها خط کشیده شده است، به نثر روان امروزی برگردانید. (۱) «تا نخواهند، کس را نصیحت مگوی و پند مده؛ <u>خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد.</u>» (۵/۰ نمره) (۲) «<u>فردا جاهیت خواهد بود چنان که مقربان آسمان به تو نازند.</u>» (۵/۰ نمره) (۳) «<u>مپیچ از ره راست، بر راه چپ</u> / <u>چو در هست حاجت به دیوار نیست</u>» (۵/۰ نمره) (۴) «<u>جهان، جمله، فروغ روی حق دان</u> / <u>حق اندر وی ز پیدایی است، پنهان</u>» (۵/۰ نمره) (۵) «<u>بیا تا برآریم دستی ز دل</u> / <u>که نتوان برآورد فردا ز گل</u>» (۵/۰ نمره)	۲/۵
ب	درک مطلب (هر سوال ۵/۰ نمره دارد.) (۱) منظور شاعر در بند: «<u>آسمان از شوق، دف می زد</u> // <u>شطّ خرمشهر، کف می زد</u>» چیست؟ (۲) در عبارت: «آن گاه که <u>نفس او به شماره افتاده بود</u>، دوستی فقیه و دانشمند بر بالین وی حاضر آمد» مفهوم جمله: «<u>نفس او به شماره افتاده بود</u>» را بنویسید. (۳) در بیت: «چو ما را به دنیا تو کردی عزیز // <u>به عقبی همین چشم داریم نیز</u>» منظور از «<u>به عقبی همین چشم داریم نیز</u>» را بنویسید. (۴) با توجه به بیت: «به ببینندگان آفریننده را // <u>نیینی مرنجان دو بیننده را</u>» مفهوم مصراع دوم که مشخص شده را بنویسید. (۵) <u>گل های باغ</u> در مصراع: «<u>هم تو گل های این باغ را می شناسی</u>» بر چه کسانی اشاره می کند؟	۲/۵
ج	واژه نامه: (هر سوال ۲۵/۰ نمره دارد) (۱) «که تواند که دهد میوه <u>الوان</u> از چوب.» () (۲) «من هر روز چیزی از سیاره و <u>عزیمت</u> او می فهمیدم.» () (۳) «تنهایی یکی از سنگین ترین <u>مصائب</u> است.» () (۴) «هشدار که <u>منجی</u> جهان آمد.» ()	۱
۱- نام و نام خانوادگی مصحح: امضا:		
۲- تجدید نظر پس از اعتراض نام و نام خانوادگی: امضا:		
نمره کتبی:	به عدد:	نمره کتبی:
نمره شفاهی:	به عدد:	نمره شفاهی:
جمع:	به عدد:	جمع:

ردیف	صفحه دوم	بارم						
د	تاریخ ادبیات (هر سوال ۰/۲۵ نمره دارد.) ۱) کدام یک از آثار زیر، اثر معروف «آنتوان دوست اگزوپری» است؟ الف) شازده کوچولو ☐ ب) بینوایان ☐ ۲) کتاب «تذکره الاولیا» از آثار کیست؟ الف) نظامی ☐ ب) عطارنیشابوری ☐ ج) جامی ☐ د) سعدالدین وراوینی ☐ ۳) کتاب «اخلاق ناصری» را چه کسی نوشته است؟ () ۴) یک اثر از آثار نیما یوشیج (علی اسفندیاری) را بنویسید. ()	۱						
م	دانش زبانی ۱) کدام واژه از نظر ساختمان با واژگان دیگر تفاوت دارد؟ (۰/۲۵ نمره) الف) آب انبار ☐ ب) گلخانه ☐ ج) راه آهن ☐ د) دبیرستان ☐ ۲) کدام واژه زیر جمع است؟ (۰/۲۵ نمره) الف) کنعان ☐ ب) پیروان ☐ ج) پایان ☐ د) کشتیان ☐ ۳) با توجه به ستون های پر شده، در جای خالی زمان جدید فعل ها را بنویسید. (۰/۵ نمره) <table border="1"> <tr> <td>الف) می سازم</td><td>سوم شخص مفرد</td><td>«ماضی» گذشته مستمر</td></tr> <tr> <td>ب) خواند</td><td>دوم شخص مفرد</td><td>«مضارع» حال اخباری</td></tr> </table> ۴- در عبارت های زیر قید را مشخص کنید. (۰/۵ نمره) الف) مفضل اندوهناک نزد امام صادق(ع) بازگشت. () ب) چو فردا نامه خوانان، نامه خوانند. ()	الف) می سازم	سوم شخص مفرد	«ماضی» گذشته مستمر	ب) خواند	دوم شخص مفرد	«مضارع» حال اخباری	۱/۵
الف) می سازم	سوم شخص مفرد	«ماضی» گذشته مستمر						
ب) خواند	دوم شخص مفرد	«مضارع» حال اخباری						
ی	دانش ادبی: ۱) در بیت زیر «ردیف» را مشخص کنید. (۰/۲۵ نمره) شد نفسِ آن دو سه همسال او / تنگ تر از حادثهٔ حال او ۲) «آرایهٔ تلمیح» در کدام بیت به کار نرفته است؟ (۰/۲۵ نمره) الف) «عزیز مصر به رغم برادران غیور // ز قعر چاه برآمد به اوج ماه رسید» ☐ ب) «ز نوای مرغ یاحق، بشنو که در دل شب // غم دل به دوست گفتن، چه خوش است شهریارا» ☐ ۲- برای هر کدام از بیت های فقط زیر یک آرایه بنویسید. آرایه ها نباید در بیت دیگری تکرار شود. (هر سوال ۰/۵ نمره دارد) الف) «چو بفروختی از که خواهی خرید؟ // متاع جوانی به بازار نیست» () ب) «بود درد مو و درمانم از دوست // بود وصل مو و هجرانم از دوست» ()	۱/۵						

به نام یگانه هستی		
امتحان درس: فارسی	متوسطه اول/ پایه نهم	نوبت دوم/ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه سوال:	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
ردیف	تعداد ۱۷ سوال در ۲ صفحه	
دانش آموز عزیز، با دقت و با آرامش پرسش‌ها را بخوان و به آنها پاسخ بده		
۱	درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) در گروه اسمی «این سه کتاب خواندنی» دو وابسته پیشین وجود دارد. ب) در جمله «پرنده، نغمه‌زنان در چارچوب پنجره جا خوش کرد.» کلمه نغمه‌زنان قید است. پ) کتاب اسرارالتوحید نوشته خواجه ابوسعید ابوالخیر است. ت) کلمه «گلدان» از نظر ساختمان یک واژه ساده است.	
	☐ درست ☐ نادرست	☐ درست ☐ نادرست
سوالات کوتاه پاسخ		
۲	به هر یک از پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید. الف) لقب نیما یوشیج چه بود؟ ب) در جمله «خرمشهر شقایق خون‌رنگ است» مشبه کدام کلمه است؟	
۰/۵		
پرسش‌های چهارگزینه‌ای		
۳	در هر یک از پرسش‌های زیر، گزینه درست را انتخاب کنید. در کدام گزینه، صفت تفضیلی (برتر) دیده نمی‌شود؟ الف) همه سر به سر تن به کشتن دهیم ب) لطف خدا بیشتر از جرم ماست پ) زیباترین گلی که پسندیده‌ام تویی ت) اگر کسی به جواب مشغول شود و او بر بهتر جوابی از آن قادر بود، صبر کند در کدام گزینه، زمان فعل با بقیه فرق دارد؟ الف) از دیدن ماه و ستارگان درس معرفت می‌آموزم. ب) من هرروز چیزی از سیاره و از عزیمت او می‌فهمیدم. پ) سخن عشق، پیر و جوان نمی‌شناسد. ت) درد تو را به جان خسته‌ام می‌خرم.	
	☐	☐
۰/۵		
معنی و مفهوم شعر و نثر		
۴	شمع وجودش به خاموشی می‌گرایید یعنی: الف) واپسین لحظات زندگی را می‌گذرانید. ب) دیده از جهان فروبست کدام واژه معنی مناسبی برای عبارت داخل پرانتز است؟ ۱. وقتی در او گوهر معرفت یافتی، (از دست مگذار) الف) به او پناه ببر ۲. همه (پشت بر پشت یکدیگر) بر بیگانگان تاخته‌اند. الف) با اتحاد با یکدیگر ب) او را رها مکن ب) به نوبت	
۵	در هر یک از بیت‌ها و عبارات زیر، معنی و مفهوم قسمتی را که زیر آن خط کشیده بنویسید. الف) ابلیس زهره ندارد که گرد او گردد. ب) مثل مؤمنان، جمله چون یک تن است. پ) چیزی درون شاهزاده بود که مرا مفتون خود می‌ساخت. ت) به چشم بصیرت به خود درنگر تو را تا در آینه زنگار نیست	
۰/۷۵		
معنی واژگان		
۶	کدام گزینه برای قرار گرفتن در جای خالی مناسب است؟ «..... از سخن وزیر، روی در هم کشید» الف) مَلِک ب) مُلک پ) مَلْک	
۰/۲۵		

۷	با توجه به بیت «این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود/ هر که فکرت نکند، نقش بود بر دیوار» در کدام گزینه مترادف کلمه «وجود» دیده نمی‌شود؟ (الف) جهان چون چشم و خال و خط و ابروست که هر چیزی به جای خویش نیکوست ☐ (ب) ریشه نخل که‌نسال از جوان افزون‌تر است بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را ☐ (پ) هر روز درخت وجود نصیرالدین پربارتر می‌شد. ☐	۲۵/.
۸	در جمله‌های زیر، به جای هر یک از واژه‌های مشخص شده، واژه‌ای مترادف جایگزین کنید، به گونه‌ای که معنی جملات تغییر نکند. (الف) انسان بیمار از پروردگار خود، طلب عافیت می‌کند. (.....) (ب) نام تو رخصت رویش است و طراوت (.....)	۵۰/.
دانش‌های زبانی و ادبی		
۹	هر بیت را به آرایه موجود در آن وصل کنید. (یک آرایه اضافی است) ☆ در رگش خون سیاوش را نمی‌دیدند. ❀ جناس ☆ یار بد، بدتر بود از مار بد ❀ تشخیص	۷۵/.
۱۰	آرایه موجود در بیت «همی خواهم از کردگار جهان / شناسنده آشکار و نهان» در کدام گزینه دیده می‌شود؟	۷۵۰/.
۱۱	(الف) علم دین، بام گلشن جان است (ب) پیرم؛ ولی به گوشه چشمی جوان شوم ردیف را در بیت زیر مشخص کنید.	
۱۲	دردم از یار است و درمان نیز هم دل فدای او شد و جان نیز هم با واژه «کار» یک کلمه مرکب بسازید.	
تاریخ ادبیات		
۱۳	از شاعران برجسته انقلاب اسلامی است که مجموعه شعرهای «به قول پرستو» و «تنفس صبح» از آثار اوست. سعدالدین وروینی کتاب را از زبان طبری به فارسی ترجمه کرد.	۵۰/.
درک مطلب		
۱۴	متن زیر را بخوانید و با توجه به محتوای متن، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «و این عالم، خانه خداست و فرش وی زمین است؛ ولکن سقفی بی‌ستون و این عجب‌تر است و چراغ وی ماه و شعله وی آفتاب و قندیل‌های وی ستارگان و تو از عجایب این غافل، که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی‌گنجد». (الف) منظور از خانه خدا چیست؟ (ب) چرا آدمی از عجایب خانه خدا غافل است؟ (دو دلیل از متن) (پ) منظور از سقف بی‌ستون چیست؟	۱
۱۵	شعر زیر را بخوانید و پس از درک درست محتوای آن، به پرسش مربوط به آن پاسخ دهید. «اینک ای خوب! فصل غریبی سرآمد چون تمام غریبان تو را می‌شناسند» چرا شاعر می‌گوید: «فصل غریبی سرآمد؟»	۵۰/.
۱۶	با توجه به متن زیر، منظور از جمله «خداوند به دل‌ها و کردارتان می‌نگرد» چیست؟ «ای ابوذر، خداوند متعال به سیمای ظاهر و دارایی‌ها و گفته‌هایتان نمی‌نگرد، بلکه به دل‌ها و کردارتان می‌نگرد»	۵۰/.
۱۷	با توجه به متن زیر، چرا رابعه نمی‌تواند هر وقت که می‌خواهد به عبادت خدا بپردازد؟ «اگر کار به دست من استی، یک ساعت از خدمت نیاسودمی؛ اما تو مرا زیردست مخلوق کرده‌ای؛ به خدمت تو از آن دیر می‌آیم»	۵۰/.

ردیف	دانش آموزان گرامی سوالات در ۲ صفحه و شامل ۱۵ سوال می باشد.	بارم
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۲/۵) نمره (۱) معنی ابیات و عبارت‌های زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) مپیچ از ره راست بر راه کج چو در هست، حاجت به دیوار نیست. ب) در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، خوض ننماید. ج) جهان، جمله، فروغ روی حق دان حق اندر وی زپیدایی است، پنهان د) از عهده حفظ رعیت بیرون آمده باشم. ه) بیا تا برآریم دستی ز دل که نتوان برآورد فردا زگل	۰.۵ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۵
ب	معنی واژه (۱ نمره) (۲) واژگانی را که زیر آنها خط کشیده شده است، معنی کنید. (هر گزینه ۰.۲۵) الف) فهم عاجز شود از حقه یاقوت انار () ب) تنهایی یکی از سنگین‌ترین مصائب است. () ج) نام تو رخصت رویش است و طراوت () د) من هر روز چیزی از عزیمت او می‌فهمیدم. ()	۱
ج	درک مطلب (۲/۵) نمره (۳) منظورخواجه نصیر توسی از عبارت «تو می خواهی بخوانی و من می‌خواهم بدانم» چیست؟ (۴) در عبارت زیر، مقصود از «فردا» و «مقربان آسمان» چیست؟ «غم مخور، فردا جاهیت خواهد بود، چنان که مقربان آسمان به تو نازند.» (۵) با توجه به درس «آرشی دیگر»، منظور شاعر از عبارت «نامان در دفتر تاریخ/کوچک و کم‌رنگ خواهد شد.» چیست؟ (۶) پیام اصلی بیت زیر، چیست؟ «آینه چون نقش تو بنمود راست خود شکن، آینه شکستن خطاست.» () (۷) شاعر در مصراع «نیابد بدو نیز اندیشه راه» بر چه نکته‌ای تأکید می‌کند؟	۰.۵ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۵

	دانش های زبانی (۱/۵) نمره ۵ ۸) نوع اسم های زیر را از نظر ساخت (ساده، مشتق و مرکب)، بنویسید. الف) پیامبر () ب) دیوار () ۹) از مصدر « پوشیدن » فعل های خواسته شده را بنویسید. الف) مضارع مستمر، دوم شخص مفرد () ب) مضارع التزامی، سوم شخص جمع () ۱۰) نقش دستوری ضمائر پیوسته مشخص شده را بنویسید. به لطفم بخوان و مران از درم « م » () ندارد به جز آستانم سرم « ت » () دانش های ادبی (۱/۵) نمره ۵ ۱۱) در کدام یک از ابیات زیر، تلمیح دیده می شود؟ الف) حریف، عهد مودت شکست و من نشکستم خلیل، بیخ ارادت برید و من نبریدم ب) چون خلیلی هیچ از آتش مترس ایمن برو من ز آتش صد گلستان کنم، نیکو شنو ۱۲) در بیت زیر، مشبّه و وجه شبه را بنویسید. تا کی آخر چو بنفشه سرغفلت در پیش حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار مشبّه « » وجه شبه « » ۱۳) در ابیات زیر، نوع ردیف را مشخص کنید. الف) لاله دیدم، روی زیبای توام آمد به یاد شعله دیدم، سرکشی های توام آمد به یاد () ب) شد نفس آن دو سه همسال او تنگ تر از حادثه حال او () تاریخ ادبیات (نمره) ۵ ۱۴) متن زیر، کدام شخصیت را معرفی می کند. وی در قرن چهارم و پنجم می زیست. چند سال در گرگان، در دربار «قابوس بن وشمگیر» به سر برد. در اکثر جنگ های سلطان محمود در هند، همراه او بود. از آثار مهم او می توان به «التفهیم» اشاره کرد. « ۱۵) عبارت های درست و نادرست را مشخص کنید. الف) مرزبان نامه کتابی است به شیوه کلّیله و دمنه که «مرزبان بن رستم» آن را تألیف کرده است و مشتمل بر داستان و تمثیل است. ب) سنت آگروپری، در جنگ جهانی دوم، به خدمت ارتش درآمد و در جنگ، مفقودالاثر شد. اثر معروف او «پرواز شبانه» شرح دیداری شگفت با مسافری از یک ستاره خیالی است. درست نادرست درست نادرست	
	<<موفق و پیروز باشید>>	

بارم	۱- ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. الف) در وقت بهار بنگر و تفکر کن که زمین چگونه زنده شود و چون دیبای هفت رنگ گردد، بلکه هزار رنگ شود. ب) در بیابان گر به شوق کعبه، خواهی زد قدم سرزنش ها گر کند خار مغیلان، غم مخور ج) نام تو رخصت رویش است و طراوت زین سبب برگ و باران، تو را می شناسند د) آوازی شنید که « غم مخور، فردا جاهیت خواهد بود؛ چنان که مقربان آسمان به تو نازند». ه) لحظه ای دیگر از تمام تانک ها، تنها تلی از خاکستر خاموش ماند روی دست های دشت	۲/۵
۱	۲- معنی واژه های مشخص شده را با توجه به متن بنویسید. الف) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است.(.....) ب) به چشم بصیرت به خود در نگر(.....) ج) خاموش مباش زیر این خرّقه.(.....) د) تا زیاده به خودت غرّه نشوی(.....)	۱
۲/۵	۳- درک مطلب: الف) شاعر در بیت زیر به چه کسی اشاره دارد؟ اینک ای خوب! فصل غربی سرآمد چون تمام غریبان تو را می شناسند ب) عبارت « هر یکی را آنچه به کار باید، داد » را توضیح دهید. ج) « نه مرد به عمل، بزرگ و شریف گردد، بلکه عمل، به مرد، بزرگ و شریف گردد» یعنی چه؟ د) منظور از « دل بد نکردن » در بیت زیر، چیست؟ ای دل غمدیده، حالت به شود، دل بد مکن وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور	۲/۵
ادامه سوالات در صفحه ۲		
نمره با عدد	نمره با عدد	نمره با عدد
نمره با حروف	نمره با حروف	نمره با حروف
نام و امضای دبیر:	نام و امضای دبیر:	نام و امضای دبیر:

بارم	ه) با توجه به عبارت زیر منظور از « دوست اول » و « دوست دوم » چیست؟ « تو خود را مرنجان ای طرار! که اگر یک دوست خفته است، دوست دیگر، بیدار است.» ۱- دوست اول ۲- دوست دوم						
۱/۵	۴- دانش زبانی: الف) نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. - مفضل، به خوبی، خدا را حمد کرد. ب) ساخت هر واژه را در جدول زیر، بنویسید. (هواپیما - آتشین - دریا) <table border="1"> <thead> <tr> <th>ساده</th> <th>مشتق</th> <th>مركب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> ج) نوع فعل مشخص شده را تعیین نمایید. - شاید به دیدار شما بیایم ۱) مضارع اخباری ☐ ۲) ماضی نقلی ☐ ۳) مضارع التزامی ☐ ۴) ماضی استمراری ☐	ساده	مشتق	مركب			
ساده	مشتق	مركب					
۱/۵	۵- دانش ادبی: - در بیت های زیر کدام عناصر زیبایی سخن به کار رفته است؟ الف) خداوند کیوان و گردان سپهر فروزنده ماه و ناهید و مهر ۱) مراعات النظیر ☐ ۲) تکرار ☐ ۳) تلمیح ☐ ۴) تشبیه ☐ ب) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی برکند چون تو را نوح است کشتیان، زتوفان، غم مخور ۱) تخلص ☐ ۲) تلمیح ☐ ۳) تضاد ☐ ۴) تکرار ☐ ج) سعدیا، راست روان گوی سعادت بردند راستی کن که به منزل نرسد، کج رفتار - سعدیا						
۱	۶- تاریخ ادبیات: الف) کتاب قابوس نامه از کیست؟ ب) شازده کوچولو اثر می باشد.						

به نام یگانه هستی

نوبت دوم/ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

متوسطه اول/ پایه نهم

امتحان درس: فارسی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

تعداد صفحه سوال:

نام و نام خانوادگی:

«ضمن خیرمقدم به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سؤالات زیر را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید»
«امیرالمؤمنین(ع) می فرمایند: هیچ کاری با تقوا اندک نیست؛ و چگونه اندک است آنچه که پذیرفته شود. حکمت ۹۵ نهج البلاغه»

نام و نام خانوادگی مصحح اول:		نام و نام خانوادگی مصحح دوم:
نمره با عدد		نمره تجدید نظر با عدد
نمره با حروف		نمره تجدید نظر با حروف
ردیف	سؤالات	بارم
۱	معنی و مفهوم شعر و نثر دانش آموزان پر توان! معنای ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. (هر مورد ۰.۵ نمره) الف) دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نرفت. ب) در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، خوض ننماید. ج) ابلیس زهره ندارد که گرد او گردد ای طرّا! د) پس در هر عمل که هست، نیکو سیرتی می باید و داد. ه) جهان جمله، فروغ روی حق دان/حق اندر وی ز پیدایی است، پنهان.	۲/۵
۲	معنی واژه ها دانش آموزان کوشا! معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۰.۲۵ نمره) الف) شعله وی آفتاب و <u>قندیل</u> های وی ستارگان. ب) <u>مصاحبت</u> با یک دوست خوب و شکیبا، همچون وزش نسیم دل انگیزی است. ج) نمی بینی کسی را که به دردی دچار شد، <u>خضوع</u> می کند. د) تا زیاده به خودت <u>غرّه</u> نشوی.	۱
۳	درک مطلب الف) دانش آموزان باهوش! منظور از عبارت "داد ده تا داد یابی" چیست؟ (۰.۵ نمره) ب) منظور از بیت "تا قیامت سخن اندر کرم و رحمت او/همه گویند و یکی گفته نیاید ز هزار" چیست؟ (۰.۵ نمره) ج) عبارت "آن طرف، نصف جهان با تانک های آتشین در راه" اشاره به چه موضوعی دارد؟ (۰.۵ نمره) د) مفهوم بیت "خاموش مباش زیر این خرقه/بر جان جهان، دوباره جان آمد" را بنویسید. (۰.۵ نمره) ه) منظور از "دوست" در عبارت "تو خود را مرنجان، اگر <u>یک دوست</u> خفته است، <u>دوست دیگر</u> بیدار است." چیست؟ (۰.۵ نمره) دوست اول: دوست دوم:	۲/۵

به نام یگانه هستی امتحان درس: فارسی متوسطه اول/ پایه نهم نوبت دوم/ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ نام و نام خانوادگی: تعداد صفحه سوال: مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		
۴	دانش های ادبی الف) ادب دوستان عزیز! برای هر یک از ابیات زیر یک مورد آرایه ادبی بنویسید. (۰.۷۵ نمره) • کم کم شمع وجودش به خاموشی می گرایید. • تلی از خاکستر خاموش / ماند روی دست های دشت • تا کی آخر چو بنفشه ، سر غفلت در پیش ؟ ب) در کدام بیت آرایه تلمیح وجود ندارد؟ (۰.۲۵ نمره) • بر کمانش ، تیر آرش را نمی دیدند/ در رگش ، خون سیاوش را نمی دیدند. ☐ • عشق با دشوار ورزیدن خوش است / چون خلیل از شعله، گل چیدن خوش است. ☐ • یا بزرگی و عزّ و نعمت وجاه/ یا چو مردانت، مرگ رویاروی. ☐ ج) در بیت " یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور/ کلبه احزان شود روزی گلستان ، غم مخور." قافیه و ردیف را مشخص کنید. (۰.۵ نمره)	۱/۵
۵	دانش های زبانی الف) دوستان پر تلاش! از مصدر شنیدن فعل های خواسته شده را بنویسید. (۰.۷۵ نمره) • ماضی التزامی، سوم شخص مفرد (-----) • ماضی استمراری، دوم شخص جمع (-----) • مضارع اخباری، اول شخص مفرد (-----) ب) در عبارت " مفضل به شدت به سخنان او اعتراض کرد." قید را مشخص کنید. (۰.۲۵ نمره) ج) از بین واژه های زیر ، یک واژه مشتق و یک واژه مرکب مشخص کنید. (۰.۵ نمره) (آرزومند - کتابدار - گلدان - دیوار) مشتق: (.....) مرکب: (.....)	۱/۵
۶	تاریخ ادبیات الف) ادب پژوهان گرامی! درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید. (۰.۵) • تذکره الأولیا کتابی است تألیف شیخ فرید الدین عطار نیشابوری در شرح حال فلاسفه. درست ☐ نادرست ☐ • شعر کودکی از جنس نارنجک از محمد دهریزی می باشد. درست ☐ نادرست ☐ ب) متن زیر شرح حال چه کتابی است؟ نام آن را بنویسید. (۰.۲۵ نمره) کتابی است به فارسی ، تألیف عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر .نویسنده ،این کتاب را با موضوع اخلاقی و تربیتی برای تربیت فرزندش نوشته است. ج) موضوع کتاب اسرار التوحید را بنویسید. (۰.۲۵ نمره)	۱
۱۰	جمع تنت به ناز طیبیان نیازمند مباد / وجود نازکت آزرده گزند مباد گروه آموزشی فارسی و نگارش	

به نام یگانه هستی

امتحان درس: فارسی

متوسطه اول/ پایه نهم

نوبت دوم/ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:

تعداد صفحه سوال:

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

بارم	سوال	نمره
۲/۵	معنی شعرها و نثر زیر را بنویسید. الف) نیابد بدو نیز، اندیشه راه که او برتر از نام و از جایگاه ب) این همه نقشِ عجب، بر در و دیوار وجود هر که فکرت نکند، نقش بُود بر دیوار ج) روزی خسروی به تماشای صحرا بیرون رفت	۱
۱	معنی درست هر واژه را انتخاب کنید. الف) مُسَخَّر (مطیع _ مسخره کردن) ب) میغ (باران _ ابر) ج) غنیمت شمردن (سود بردن از چیزی _ در جنگ چیزی را به دست آوردن) د) فرتوت (جوان _ پیر)	۲
۰/۵	منظور شاعر از بیت «غنیمت شمر، جز حقیقت مجوی / که باری است فرصت، دگر بار نیست» در کدام گزینه دیده می‌شود؟ الف) خود شناسی ب) ناپایداری عمر ج) تلاش و کوشش د) عبرت پذیری	۳
۱	در بیت‌های زیر نوع فعل‌های مضارع (اخباری _ التزامی _ مستمر) را مشخص کنید. الف) چرا عاقلان را نصیحت کنیم؟ بیاپید از عشق، صحبت کنیم ب) بخواهد هم از تو پدر، کینِ من چو بیند که خشت است بالین من	۴
۰/۵	منظور شاعر از او خود اوفتد در عبارت زیر، چیست؟	۵

	«کسی را نصیحت مگوی و پند مده، خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد.»	
	الف) پند نمی‌پذیرد ب) درک شنیدن ندارد ج) گرفتار می‌شود د) بی توجه است	
۶	در بیت زیر انواع صفت (برتر _ برترین) را مشخص کنید. از نگاهش خوب گردد خوب‌تر فطرت از افسون او محبوب‌تر	۰/۵
۷	منظور شاعر از قسمت‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است کدام است؟ الف) این همه نقش عجب، بر در و دیوار وجود (تمام هستی _ روی دیوار) ب) در زندگی مطالعه دل غنیمت است خواهی بخوان و خواه نخوان، ما نوشته‌ایم (مطالعه در مورد خود _ شناخت و بررسی وجود خود)	۱
۸	بیت «همی دانه و خوشه، خروار شد / ز آغاز، هر خوشه خروار نیست» یادآور کدام ضرب‌المثل است؟	۰/۵
۹	آرایه‌های مربوط به هر بیت را بنویسید. (تشبیه _ مراعات نظیر) الف) عقل، حیران شود از خوشه زرّین عَنَب فهم عاجز شود از حُقه یاقوت انار ب) کوه و دریا و درختان، همه در تسبیح‌اند نه همه مستمعی، فهم کنند این اسرار	۱
۱۰	انواع پرسش (انکاری _ معمولی) را در بیت‌های زیر مشخص کنید. الف) که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ ب) کان روز، به علم تو چه افزود؟	۰/۵
۱۱	شاعر و عارف معروف ایرانی در قرن ششم که در آغاز شاعری، مدّاح بود ولی تغییر حال داد و به عرفان روی آورد. از آثار او حدیقه الحقیقه ، سیر العباد الی المعاد ، کارنامه بلخ است. کیست؟ الف) سعدی شیرازی ب) سنایی غزنوی ج) امام محمد غزالی د) نظامی گنجه‌ای	۱
۱۰		

به نام یگانه هستی

امتحان درس: فارسی

متوسطه اول/ پایه نهم

نوبت دوم/ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:

تعداد صفحه سوال:

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سؤالات	بارم
۱	معنی شعر و اثر ایات و عبارات زیر را به ثرروان معنی کنید. ۱- به زمین نگاه کن که چگونه بساط تو ساخته و جوانب وی فراخ گسترانیده. ۲- هر یکی را آنچه باید، داد. ۳- ای ابودر، خداوند متعال به سیمای ظاهر و دارایی‌ها و گفته هایتان نمی‌نگرد؛ بلکه به دل‌ها و کردارتان می‌نگرد. ۴- دریغ است ایران که ویران شود کنام پلنگان و شیران شود. ۵- اینک ای خوب فصل غریبی سرآمد چون تمام شهیدان تو را می‌شناسند.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲	معنی واژه معنی واژه‌هایی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده، بنویسید.. الف) آموختن <u>عار</u> نیست. (ب) عقل حیران شود از خوشه زرین <u>عنب</u> ج) جهان جمله <u>فروغ</u> روی حق دان (د) از کار تعمیر هواپیما <u>فراغت</u> یافتم.	۱
درک مطلب (۲/۵) ۱- منظور از مصرع دوم در بیت « سعدیا، راست روان گوی سعادت بردند راستی کن که به منزل نرسد کج رفتار» چه کسانی به مقصود واقعی نمی‌رسند؟ (۰/۲۵) ۲- در جمله «یکی از زمینه‌های اجتماعی همراه شدن تاثیر هم نشین بد است.» چه عاملی باعث همراه شدن انسان می‌گردد؟ (۰/۲۵) ۳- در عبارت «آن خادم بترسید و در قدم وی افتاد.» در قدم وی افتاد «یعنی چه؟ (۰/۵) ۴- در عبارت «تو خود را مرنجان ای طرآرا که اگر یک دوست خفته است، دوست دیگر بیدار است» منظور از دوست دوم چه کسی می‌باشد؟ (۰/۵) ۵- در بیت زیر، کوچه‌های خراسان چه کسی را می‌شناسند؟ (۰/۵) کاش من هم عبور تو را دیده بودم کوچه‌های خراسان تو را می‌شناسند. ۶- در جمله «داد ده تا داد یابی.» منظور از واژه <u>داد</u> کدام ویژگی اخلاقی می‌باشد؟ (۰/۵) الف- بخشندگی ب- عدالت ج- صبوری د- ایثار		
« ادامه ی سئوالات در صفحه ی دوم »		
نمره با عدد	←	
نمره با حروف	←	
نام و نام خانوادگی	تصحیح دبیر مربوط	تجدیدنظر در صورت اعتراض
امضای دبیر	←	

ردیف	سئوالات	بارم
۳	دانش ادبی (۱/۵) ۱- آرایه ادبی تشخیص را در بیت زیر مشخص کنید. (۰/۵) خبرت هست که مرغان سحر می گویند آخر ای خفته، سر از خواب جهالت بردار؟ ۲- کدام عبارت دارای آرایه ادبی تلمیح نیست؟ (۰/۵) الف (پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد. ب) کودک تنها به روی خاکریز آمد. ج- تیغ آتش خیز دستان را نمی دیدند د- بر کمانش تیر آرش را نمی دیدند ۳- در بیت زیر قافیه و ردیف را مشخص کنید. (۰/۵) (یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور)	
	دانش زبانی (۱/۵) ۱- در جمله (چه آیات شگفت انگیزی) هسته را مشخص کنید. (۰/۲۵) ۲- صفت ساده بزرگ را به صفت برتر تبدیل کنید. (۰/۲۵) ۳- قید در جمله زیر کدام است؟ علی خوب سخن می گوید. (۰/۲۵) ۴- فعل روبرو را به ماضی استمراری تبدیل کنید. (۰/۲۵) رفتند : ۵- در کدام گزینه به ترتیب افعال ماضی استمراری و ماضی مستمر به کار رفته است؟ (۰/۵) الف) می خوانم- داشتم می نوشتم ب) می دیدی - داشتم می گفتم ج- می پوشد- دارم می نویسم د) سپردیم- داشتیم می شنیدیم	
۴	تاریخ ادبیات ۱- نام نویسنده هر اثر را به کتاب مورد نظر وصل کنید. (۰/۵) حدیقه الحقیقه نیما یوشیج تذکره الاولیا سنایی عطار ۲- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. (۰/۵) الف (مجمع النوادر نام دیگر چهار مقاله می باشد که اثر معروف نظامی عروضی است. (ص) ☐ (غ) ☐ ب) کتاب شازده کوچولو اثر ویکتور هوگو می باشد. (ص) ☐ (غ) ☐	
۱۰	جمع نمرات	